

Hva skal vi kalle det?

Terminologi og nomenklatur rundt senerelaterte plager har fortonet seg som et kjært barn som har mange navn i flere år. Noen vil si at det ikke er så viktig hva vi kaller det, mens andre mener motsatt. Hvor står vi i 2020, og er det så viktig hva vi kaller det?

AV STIAN CHRISTOPHERSEN
FYSIOTERAPEUT

«Legen sa at jeg har senebetennelse», «jeg vil ikke at dette skal utvikle seg til å bli en senebetennelse» og «jeg har hatt senebetennelse i mange år» er alle relativt vanlige utsagn jeg møter i min daglige praksis. På engelsk vil senebetennelse være tendinitis, med endingen -itis som beskriver en betennelsestilstand. Den samme tilstanden kalles også tendinopati eller tendinopathy på engelsk mens den også har blitt beskrevet som tendinose eller tendinosis på engelsk. Hvorfor er det viktig hva vi kaller det?

I forskningsøyemed er det viktig å definere en felles term for senereelaterte plager, slik at det er enighet om hva det forskes på og hvordan forskningen presenteres og tolkes. Tilsvarende er lik terminologi viktig for at kommunikasjonen mellom helsepersonell blir så korrekt og effektiv som mulig. Eksempelvis vil begrepet senebetennelse kunne implisere at selve betennelsen må adresseres, mens med begrepet tendinopati tar behandlingsveien en annen retning. Dette har også implikasjoner for hver enkelt pasient. Om behandler nummer 1 forklarer tilstanden som en senebetennelse, kan pasienten sitte igjen med en opplevelse av at betennelsesdempende medisiner og avlastning er løsningen. Om hun så kommer til behandler nummer 2 som forklarer tilstanden som en tendinopati som skal håndteres med belastningssty-

Box 1 ICON 2019: international scientific tendinopathy symposium consensus: clinical terminology

- ▶ Tendinopathy is the preferred term for persistent tendon pain and loss of function related to mechanical loading.
- ▶ Tendon tear (partial or complete) refers to a macroscopic* discontinuity of a load-bearing tendon.
- ▶ Imaging is not always necessary for a diagnosis of tendinopathy.
- ▶ Patellar tendinopathy is the preferred term for persistent patellar tendon pain and loss of function related to mechanical loading.
- ▶ Achilles tendinopathy is the preferred term for persistent Achilles tendon pain and loss of function related to mechanical loading.
- ▶ Peroneal (fibularis) tendinopathy is the preferred term for persistent peroneal (fibularis) tendon pain and loss of function related to mechanical loading.
- ▶ Persistent tendon pain and loss of function related to mechanical loading of the medial or lateral elbow tendons should be referred to as medial or lateral elbow tendinopathy.

*Large enough to be visible without magnification.

ring og styrketrening vil det være en diskrepans mellom budskapene og bli vanskeligere for pasienten å vite hva hun faktisk skal tro på.

I forbindelse med International Scientific Tendinopathy Symposium (ISTS) i Groningen, Nederland 26. september 2018, samlet en rekke internasjonale forskere og klinikere innen ulike fagdisipliner seg og kom frem til en konsensusartikkel (1) vedrørende den kliniske terminologien for senerelaterte plager. Metoden var todelt gjennom at deltakerne først gjennomførte en spørreundersøkelse basert på ulike

utsagn der de kunne svare enig, uenig eller vet ikke. Totalt talte gruppen til slutt 28 personer og 15 av disse møttes i Groningen for et møte ansikt til ansikt for å diskutere de utsagnene som ikke nådde konsensus i spørreundersøkelsen. Resultatene er summert opp i tabellen.

Gruppen anbefaler at tendinopati er den foretrukne terminologien, fordi den vektlegger smerte og funksjon uten at dette skyldes en spesifikk patologisk prosess eller biokjemisk respons i senen. De argumenterer

for at terminologien kan bidra til bedre og mer effektiv kommunikasjon mellom helsepersonell og diktere den videre behandlingsstrategien.

Gruppen nådde ikke konsensus vedrørende begrepet tendinose som betegnende for svekket senestruktur. De argumenterer for dette gjennom at radiologiske og histologiske endringer i senevev har usikker klinisk relevans – for eksempel at redusert kollagen organisering like gjerne kan være fysiologiske prosesser som aldring eller tilpasning fremfor en patologisk prosess. Større (makroskopiske) endringer som viser diskontinuitet i vekt bærende sener og som kan ses uten forstørrelse refererer til partielle eller totale rupturer. For enkelte senelidelser vil en seneruptur føre til en annen behandlingsstrategi enn for tendinopati, og gruppen anbefaler videre forskning for å undersøke om totale og partielle rupturer reproduserbart kan skilles fra tendinopati da dette kan ha klinisk relevans for den videre beslutningstakingen. Per i dag er det ikke enighet om validerte metoder for å identifisere partielle rupturer billediagnostisk, og det må undersøkes videre om diagnostiseringen av en partiell ruptur gir en klinisk verdi for utfallet av behandlingen.

Senerelaterte plager rammer ulike kroppsdelar, men det ble ikke diskutert nomenklatur vedrørende andre kroppsdelar enn de oppgitt i tabellen bortsett fra i skulderen. Rotator cuff tendinopati ble frem satt som en beskrivelse av smerte og redusert skulderfunksjon, men gruppen nådde ikke konsensus for denne terminologien da det ble pekt på den store variasjonen av andre nociceptive strukturer i tilknytning til rotator cuff senene.

Gruppen konkluderte med at begrepet tendinopati bør være den foretrukne terminologien for vedvarende senerelaterte plager relatert til mekanisk belastning.

Som kliniker i 2020 kan vi derfor være trygge i valg av terminologi og bli dyktige i å kommunisere til

pasienten med senerelaterte plager hva dette betyr for dem og hvilke behandlingstiltak som synes å være mest effektive.

Kilder

1. Scott, A., Squier, K., Alfredson, H., Bahr, R., Cook, J. L., Coombes, B., ... Zwerver, J: ICON 2019: International Scientific Tendinopathy Symposium Consensus: Clinical Terminology. British Journal of Sports Medicine.